

Kostel sv. Václava v Praze na Smíchově. Otázka historismu a novorenesance

Diplomová práce Adély Klinerové

Posudek oponenta

Adéla Klinerová napsala důkladnou a hutnou studii, k níž spolehlivě zvládla příslušnou literaturu a využila veškeré dostupné dobové zdroje, od archivních fondů po časopisecké i novinové zprávy.

Především ale velmi samostatně analyzovala a interpretovala jak architekturu, tak také i výzdobné prvky a program či ikonografii.

Vrátila se tu, tak jako ve své předchozí práci, ke stále poměrně málo prozkoumanému tématu výzdoby sakrálních staveb 19. století, a zařadila je jako podstatnou součást monografie pojednávaného kostela.

Práce ukazuje, jak zakořeněné představy o stereotypnosti tohoto fondu jsou zdánlivé. Zároveň v předchozí části práce sleduje hlavně velmi bohatou prehistorii i historii stavby od prvních projektů až po závěrečné realizace.

Text je přesně psán a v rámci možností i živě formulován. Práce je vybavena korektním poznámkovým aparátem i dalšími náležitostmi a rovněž propracovanou vizuální dokumentací s katalogem, v němž uplatňuje i rozmanité příklady inspirující stavbu a její výzdobu a rovněž porovnává některé návrhy a realizace součástí díla.

Po příslušném úvodu ohledně města a jeho vývoje i umístění stavby je práce rozvržena do tří větších částí.

První část detailně pojednává sérii různých návrhů pěti předních českých architektů i postupy sboru pro zbudování kostela i odborných komisí. Klinerová tu spolehlivě analyzuje zachované plány, argumentovaně je vracuje a i tam, kde se nedochovaly, dovozuje promyšleně jejich podobu (studie dvojice F. Schmoranz ml. a J. Machytka).

Průběh stavby, dobře dokumentovaný, je zachycen další, poněkud stručnější částí textu, přiměřeně významu této fáze díla v celku monografie.

Třetí část k výzdobě se týká výsledků činnosti předních oficiálních umělců doby a dalších specialistů na monumentální tvorbu a sleduje přípravu výzdoby od jejich v exteriéru prvních součástí až po její dokončení s obvyklým časovým odstupem. Součástí vybavení kostela podléhá

Závěrečnou úvahu k historismům a novorenesanci na příkladu pojednávané stavby si Klinerová připravila už na mnoha místech hlavního textu při analýze zasahující k jednotlivým součástem stavby i stavebním detailům. Závěr práce je šťastně řešen v tom smyslu, že neopakuje již řečené, nýbrž doplňuje některé podstatné souvislosti. Dílo zasazuje do souvislostí jeho autora i zahraničních obdob a stylového vývoje kostelů v pražském souměstí. Nejsem si zcela jist, zda se název závěru měl objevit jako podtitul celé práce, ale i k tomuto řešení si dovedu představit některé důvody.

Tato práce, kromě toho, že je důkladnou, zralou monografií, mnohostranně k debatě o historismu a neorenesanci přispěla.

Drobnou technickou vadou na kráse je absence stránkování v obsahu práce.

prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.

V Praze 13. 9. 2014

